

מונטנגרו /קבוצת מרטין –יולי 2023

29 מופלאים וחרמוני אחד, לטוס ולטייל יצאו להם יחדיו.

מילים חדשות ישנות רוענו:

שלוגית, דולינה, מעוג, ומירעול, שליוו את הסברים על ארץ חרושת-גאולוגיה-תבליטית, שמורות ירק ומים. טופוגרפיה שעיצבה את ההיסטוריה השבטית, ואת תהפוכות השליטה....

תהליכים היסטוריים וחברתיים -משבטיות של אליריים רומאים ביזנטים, וסלאבים,

ונציאנים הונגרים ועות'מנים,

למלכים עם קדושה (וולאדיקה), דנילו הבישוף/ השליט-מלך, שנקבר בצטיניה המוכרת כערש המדינה.

סופר לנו על הנסיך ניקולא שמלך 60 שנה, ולזכותו שהכריז לראשונה באירופה על שמורת טבע,

ועל תהפוכות מלחמת העולם הראשונה, על יחסי סרבו-קרואטיה שעברו תהפוכות,

טרם שנמסרו המפתחות לטיטו וליגוסלביה..

בהנהגת טיטו לחמו הפרטיזנים, (שבשיא כוחם מנו 600 אלף איש), גירשו את האיטלקים והנאצים,

והקימו איחוד בלקני של קומוניזם מסורתי, הלוטש עין לעולם מערבי.

שמענו וראינו מנזרים וכנסיות של דתות שחיו זו ליד באזורי הנמל בסבירות יחסית,

אורתודוכסית וקתולית וביחד, וללא שגלשו לקנאות מוטרפת, והראו לנו שגם בימינו אולי-אולי אפשר גם אחרת.

ולצד ההיסטוריה ארוכה בטיול- ועבורנו הפעם אין חשוב ממנה :

ויזואליות- נופים ומראות : האדמה...ההרים... יערות העד על גבי הצוקים, נסענו שעות בנופים מקסימים. צעדנו לרגלי אגמים.. חרשנו כבישי סרפנטינות... צפינו בזרימת המים האדירה...

חלפנו בהרבה מנהרות וגשרים, שלל צבע נוף ומים, שלנו כה חסרים בעיניים.

פגשנו הרבה צמדי מילים: ההר השחור, העין הכחולה, האגם השחור, ההרהמקולל,

'שמות ישובים - קולשין ג'בלייפק, ניוגושי. שצ'שניה,צטיניה, עמקים ונהרות מרהיבים מוראצ'ה,וטרה,

ערים כמו פודגוריצה, בר, בודבה וקוטור, הר לובצ'ק, ועוד אחרות שמתקשים אנו לזכור.

, כפרי רועים וחוות, וחשוב להזכיר שהיו גם לילות....

לנו לילות בשלושה מלונות : האחד - בוטיק, השני עם.... חשמל שהפסיק, והשלישי חדש,

רחב חדרים ונחות, אל הים משקיף בקלות.

ואי שם ב-הרים.. בסופו של יום,

לא התאפקה הקבוצה, וכמו בסיפורי האמהות על שלושה בלונים - אחד אדום, אחד כחול ואחד ירוק,
אז... מה?????

אז לנו היו 4 מעילים: אחד אדום אחד כחול אחד צהוב ואחד ירוק. - כל הכבוד לנשותינו.. התקדמנו.

האירו והדולאר הירוק, נתרמו לתל"ג המקומי... לנו נשאר..? רק לחייך ולצחוק.

ונחזור לשמות המקומות, נשמעים כמעט כמו פולנית... פודגוריצה קולשין, דורמיטור, ההר לובצ'ה,

וטרצה המפרצים, אגמים פלאב וסקדאר... מקווי מים בצורות מבנה הפרפר..

..אנו ממשיכים בתנועה מתמדת, בהליכות חוויתיות מהעיר אלי אגם וכפר.

נשיר את שיר הפרטיזנים ונזכור :

את גשר הפרטיזנים ואת לזר יעקוביץ האמיץ,

שהחדיר אומץ באנשינו, לחוות ולהשוויץ, לעלות אלי גובה האומגה,

שנמתחת מעל הגשר שתכנן לזר המהנדס...תכנן וגם ידע בזמן הנכון להפציץ.

ושם מול עינינו את גלישתה הבלתי נשכחת של אסתי באומגה,

שלרדת ממנה מיאנה, עד שבכוח הקרס והחבל משכוחה אלי אדמה.

כן היה זה טיול אל טבע אחר שתכונותיו, יקירנו חרמוני ג'וניור, מייטיב לתאר-

ותבוא עליך יואב הברכה, שתמשיך ככה- בסבלנות אין קץ, להכיל אותנו, להעשיר, ולהוביל,

ואנא, בבקשה... אל תתעייף, כי לנו טיולך פשוט הם כייף.

בהערכה ובאהבה לך מכולנו - חברינו לטיול שהיו עימך.

קבוצת מרטין מונטנגרו

יולי 2023.

חיים אור.